

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Onze-Lieve-Vrouwinstituut Bovenbouw TSO-BSO te
BOOM**

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 117069-117051

Instellingsnummer 117069

Instelling Onze-Lieve-Vrouwinstituut Bovenbouw TSO-BSO

Directeur L. VAN ZWYNSVOORDE

Adres Bassinstraat 15 - 2850 BOOM

Telefoon 03-880.27.35

Fax 03-880.27.47

E-mail info.bso-tso@olviboom.be

Website <http://www.olviboom.be>

Bestuur van de instelling VZW OLVI Boom

Adres Bassinstraat 15 - 2850 BOOM

Scholengemeenschap SGKSO Boom-Bornem-Puurs

Adres Bassinstraat 15 - 2850 BOOM

CLB Vrij CLB Het Kompas

Adres Vijfhoek 1 A - 2800 MECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-03-2016, 15-03-2016, 16-03-2016, 17-03-2016, 18-03-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 18-03-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 12-05-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ludo POTTIER

Teamleden Lieve CLAES, Erik DE BOU, Wouter SCHELFHOUT, Marie-Rose
VAN NOOTEN, Bart WINDELS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
4.1.1.2 Administratie en retail in bso tweede graad in de studierichting Verkoop (leerplan D/2013/7841/062).....	9
4.1.1.3 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan D/2013/7841/061).....	12
4.1.1.4 Project algemene vakken in bso derde graad in de studierichting Verkoop (leerplan D/2012/7841/026).....	15
4.1.1.5 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (D/2012/78401/066)	15
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	19
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
5.1 Leerbegeleiding.....	21
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
7.1 Wat doet de school goed?	26
7.2 Wat kan de school verbeteren?	26
7.3 Wat moet de school verbeteren?	26
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Administratief bestaat het Onze-Lieve-Vrouwinstituut Boom uit een bovenbouw met twee schoolnummers: het aso-gedeelte (schoolnummer 117051) en het tso-bso-gedeelte (schoolnummer 117069). Beide scholen functioneren als een pedagogisch geheel. De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld te krijgen van de school dienen de twee verslagen samen te worden gelezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'VOET', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in beide verslagen. Omwille van de eenheid in schoolwerking en -organisatie wordt het pedagogisch geheel in de verslagen 'de school' genoemd.

2 SAMENVATTING

Het OLVI-Boom is gelegen binnen het stadscentrum van Boom, verdeeld over drie campussen. Het studieaanbod omvat een brede waaier aan studierichtingen binnen het aso en een gericht aanbod voor de studiegebieden Handel en Personenzorg binnen bso en tso. De school heeft een licht dalend leerlingenaantal met een stijgend aantal leerlingen in bso waardoor de leerlingenpopulatie wijzigt. In haar visie stelt de school het bieden van een kwaliteitsvolle vorming aan alle leerlingen centraal. Op basis van goede en duidelijke afspraken wil ze de leerlingen de kans geven hun talenten te ontdekken en te ontplooiën.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting de leerplanrealisatie in een aantal structuuronderdelen en vakken. Daarnaast onderzocht ze ook de kwaliteit van de leerbegeleiding. Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET), het onderzoek van het algemeen beleid van de school en bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne maakten eveneens deel uit van de doorlichting.

De vakken administratie en retail, biologie, economie, Nederlands, wiskunde en het specifiek gedeelte (Personenzorg) binnen de onderzochte studierichtingen voldoen. De leerplanrealisatie voldoet niet voor project algemene vakken. Sommige vakgroepen zoeken nog naar een verfijnde afstemming op de leerplannen van het onderwijsaanbod en van de evaluatiepraktijk. De schoolleiding stimuleert de werking van de vakgroepen, maar het opvolgen van de resultaatgerichtheid is een aandachtspunt. De school geeft een degelijke invulling aan de vakoverschrijdende eindtermen, maar streeft de eindtermen rond 'socio-economische samenleving' nog niet in alle studierichtingen na. Verder toont het onderzoek aan dat de school voldoende aandacht schenkt aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

De school heeft een brede visie op leerbegeleiding waarbij de aandacht vooral gaat naar schoolloopbaanbegeleiding (leren kiezen), leren leren en psychisch en sociaal functioneren (leren leven). De curatieve leerbegeleiding is sterk uitgebouwd waarbij vanuit de GOK-werking remediëringlessen structureel worden ingebouwd. Heel wat leraren leveren ook naschools inspanningen om de leerlingen te ondersteunen. Het onderzoek op vakniveau wijst uit dat de meeste leraren de leerbegeleiding ter harte nemen, maar dit nog vaak individueel invullen. Het beleid faciliteert de leerzorg niet altijd met de nodige leermiddelen.

Het directieteam geeft blijk van een degelijk beleidsvoerend vermogen. De beleidsvisie vertrekt van het pedagogisch project, dat jongeren een kwaliteitsvolle vorming wil bieden door het werken naar een optimale zelfverwezenlijking en stimulatie van individuele initiatieven, vaardigheden en creativiteit. De directie communiceert helder en beslissingen komen tot stand na overleg met vele betrokkenen. Ze slaagt erin het schoolteam sterk te betrekken bij de schoolwerking en een aangenaam en open schoolklimaat te creëren. De school verzamelt en analyseert systematisch gegevens op schoolniveau, die ze gebruikt om haar kwaliteit te bewaken en haar werking waar nodig bij te sturen. De school vertrekt vanuit een eigen opgebouwde sterktezwakteanalyse om vervolgens verschillende beleidsaspecten met behulp van de PDCA-cirkel (Plan Do Check Act) op te volgen. Ze stelt zich ook open voor externe beoordelingen en feedback. Het kwaliteitsdenken vindt geleidelijk ook ingang bij de vakgroepen, maar dit vertaalt zich niet altijd in gezamenlijke doelgerichtheid. De school wendt de vakgroepwerking nog onvoldoende aan als basis voor interne kwaliteitszorg en professionalisering.

De inspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies. Ze vertrouwt voor de bijsturing van het tekort in de leerplanrealisatie voor project algemene vakken op het beleidsvoerend vermogen binnen de school.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 BSO Verkoop		administratie en retail
Graad 2 BSO Verzorging-voeding		specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Verkoop	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen		specifiek gedeelte

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen. Er zijn echter nog enkele hiaten wat de
Doelgerichtheid	gerichtheid op alle VOET en alle leerlingengroepen betreft, vooral dan op het vlak van de contexten socio-economische samenleving, technisch-technologische vorming en voor leren leren. De school heeft een VOET-visie en een VOET-beleid ontwikkeld geënt op haar pedagogisch project en gericht op brede vorming. Ze werkt via een groot aantal zinvolle en goed uitgewerkte projecten aan de verschillende VOET. De school brengt de bijdrage aan de VOET vanuit projecten en extramurale activiteiten op een overzichtelijke wijze in kaart. Per VOET-project werkt de school een projectfiche uit met de globale inhoudelijke aanpak, de na te streven eindtermen en een overzicht van welke leraren deelnemen. Deze inventarisatie vormt de basis voor de uitwerking van een planning om de hierboven aangehaalde werkpunten op te nemen via aangepaste projecten en via een toekomstige invulling van de seminarie-uren.
Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De directeur voert samen met een brede werkgroep het VOET-beleid. Heel wat leraren zijn betrokken bij de uitwerking van projecten. De school zet ook stappen om vanuit de inventarisatie van de huidige betrokkenheid van de leraren bij de VOET-projecten het draagvlak bij de leraren nog verder te optimaliseren. De informatie over het VOET-beleid naar het schoolteam is transparant. De school brengt de ouders op de hoogte van de projecten via infobrieven, maar beperkt dit nog tot algemene informatie zonder op de bijdrage aan de VOET in te gaan.
Doeltreffendheid	De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt tot bijstellingen. De school evalueert de kwaliteit van VOET-projecten via de betrokken leraren en sporadisch via de leerlingen. Ook de beleidsmatige aanpak van de VOET-werking wordt voldoende zelfkritisch geëvalueerd. De vaststellingen leiden voldoende tot organisatorische aanpassingen en soms ook tot het leggen van nieuwe inhoudelijke klemtonen. Een meer doorgedreven inhoudelijke evaluatie van de mate waarin de VOET bij de projecten ook daadwerkelijk bij de leerlingen tot leven komen, blijft echter nog beperkt.

Ontwikkeling	Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, met enkele werkpunten op het vlak van breedte en effectiviteit ervan. Het beleidsteam heeft ten tijde van de VOET-vernieuwing veel nascholing gevolgd en blijft zich via een VOET-netwerk op koepelniveau op een relevante wijze professionaliseren. De school heeft het schoolteam breed geïnformeerd over de geactualiseerde VOET via personeelsvergaderingen. Sindsdien blijft een verdere professionalisering beperkt en rekent de school vooral op de interesse van de personeelsleden om deel te nemen aan bepaalde projecten. Het overleg tussen de middenschool en de bovenbouwschool op het vlak van afstemming en de uitwerking van leerlijnen is begonnen.
Uitvoering Socio-economische samenleving	De school streeft de eindtermen te weinig na. Bestaande initiatieven en projecten gebeuren te veel ad hoc en niet aangestuurd vanuit een concrete en alle leerlingen omvattende planning. De school heeft weinig tot geen overkoepelende VOET-projecten georganiseerd met een gerichte socio-economische inkleuring. De leerlingen die geen economische richting volgen komen hierdoor onvoldoende in aanraking met de VOET in kwestie.
Mentale gezondheid	De school streeft de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na. Dit gebeurt via een aantal sterk uitgewerkte projecten (onder meer de RSV-dag, cultuurdag, Detention-project), maar ook via een goed uitgewerkte ondersteuning rond omgaan met emoties en problemen via de cel leerlingenbegeleiding.

4.1.1.2 Administratie en retail in bso tweede graad in de studierichting Verkoop (leerplan D/2013/7841/062)

Voldoet

Het onderwijsaanbod voldoet. De evaluatiepraktijk is voldoende evenwichtig en volledig.

Onderwijsaanbod	'Administratie en retail' is de pedagogische benaming voor het geheel van vakken die binnen het specifieke gedeelte van de studierichting onder
<i>Volledigheid</i>	bovenstaand leerplannummer vallen. Onder deze benaming vallen de vakken
<i>Evenwicht</i>	TV Boekhouding/Toegepaste economie/TV Toegepaste Informatica/TV
<i>Beheersingsniveau</i>	Verkoop/TV Dactylografie/KV Beeldende vorming/PV Beeldende vorming.
<i>Samenhang</i>	

De leerlingen krijgen de leerplandoelstellingen volledig aangeboden. Ook alle uitbreidingsdoelstellingen komen aan bod. Hierdoor verwerven de leerlingen de competenties van zowel een beginnend administratief medewerker als een beginnend retailmedewerker. De vakgroep biedt de verschillende onderdelen van het leerplan voldoende evenwichtig aan, dit ook in overeenstemming met de door het leerplan vooropgestelde verdeling van de lestijden over de verschillende competenties. De leerlingen verwerven zowel kennis als beroepsgerichte vaardigheden en attitudes. Dit gebeurt via een geheel van activerende onderwijsleergesprekken, competentiegerichte toepassingen, opdrachten en projectmatige voorbeelden van intern en extern werkplekieren. Op deze wijze realiseert de vakgroep de leerplandoelstellingen op het beheersingsniveau dat het leerplan verwacht.

De competenties binnen de leerplanrealisatie zijn per leerjaar opgesplitst over twee leraren die voortdurend met elkaar overleggen. Op basis van een goed uitgewerkte jaarplanning zorgt de vakgroep ervoor dat het geïntegreerde karakter en de samenhang tussen de leerplandoelstellingen voldoende worden bewaakt. In het lessenrooster zijn echter weinig blokken voorzien om het werken aan meer uitgebreide opdrachten en projecten te ondersteunen. Dit gaat ook samen met een nog beperkte keuze voor het werken met uitgebreidere, meer complexe vormen van intern werkplekleren waarbij een groter aantal competenties uit het leerplan gelijktijdig en in samenhang aan bod komen.

De leraren maken door middel van enkele kwaliteitsvolle projecten werk van de horizontale afstemming met het vak project algemene vakken en het vak Nederlands communicatieve vaardigheden. Voor een aantal leerplandoelstellingen is er daarbij gericht overleg en samenwerking met de betrokken collega's. De verticale samenhang tussen de twee leerjaren is voldoende logisch uitgewerkt met aandacht voor het inbouwen van herhaling. De vakgroep kiest voor een relevante opbouw bij het aanbrengen van de principes van dubbel boekhouden over de twee leerjaren. Het didactisch boekhoudpakket ondersteunt voldoende het verwerven van inzicht in de boekhouding en de zelfwerkzaamheid van de leerlingen hierbij.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De schoolinfrastructuur en het didactisch materiaal laten toe om de leerplandoelstellingen voldoende te realiseren. De nodige ICT-voorzieningen en projectiemogelijkheden zijn aanwezig en de vakgroep zet deze intensief in. De leraren beschikken over een digitaal bord, fototoestel en videocamera. Het elektronische platform werkt leerondersteunend. Er is geen specifieke kantoorklas en geen toegang tot telefoons met een doorschakelsysteem. De school kan echter aantonen dat ze de nodige stappen zet om hieraan tegemoet te komen.

In de vestiging Gasstraat is er geen leerwinkel. De vakgroep zorgt echter voor oplossingen om de leerplandoelstellingen retail in het eerste leerjaar van de tweede graad toch op een voldoende beheersingsniveau te realiseren. Verder wordt in de planning het behandelen van een aantal leerplandoelstellingen sterker gesitueerd in het tweede leerjaar van de tweede graad. In de vestiging Bassinstraat is er immers een goed uitgebouwde didactische leerwinkel. De vakgroep zorgt daarbij voor voldoende winkelrekken, opbergkasten, een inpaktafel, inpakmateriaal en een digitaal kassasysteem met scanmogelijkheden.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is voldoende volledig en representatief voor de leerplandoelstellingen. Zowel kennis, vaardigheden als beroepsgerichte attitudes maken deel uit van de evaluatie. De leraren bevragen kennis via een geheel van kleine en grotere toetsen. Het gaat daarbij om kennis die een basis vormt om bepaalde competentiegerichte activiteiten met voldoende achtergrond te kunnen uitvoeren en de vakgroep bevestigt deze kennis ook voldoende toepassingsgericht. De vraagstelling bij de toetsen is voldoende eenduidig te begrijpen en de taal is aangepast aan het niveau van de leerlingen.

Verder evalueren de leraren de door het leerplan verwachte competenties (met integratie van de benodigde kennis, vaardigheden en attitudes) op een voldoende hoog beheersingsniveau naar aanleiding van projecten en een groot aantal toepassingsgerichte opdrachten. De evaluatiecriteria bij de opdrachten en projecten worden meestal vooraf met de leerlingen besproken en zijn voldoende transparant. De meeste competenties komen op verschillende momenten in de loop van de tweede graad aan bod, wat een procesmatige aanpak ondersteunt. Een meer bewuste uitwerking hiervan binnen leerlijnen gelinkt aan procesevaluatie blijft echter nog te beperkt. Hierdoor is er minder aandacht voor tussentijdse feedback op de beroepsgerichte vaardigheden en attitudes, dit ook met een geleidelijke toename in complexiteit. Bij een aantal opdrachten worden de leerlingen wel aangezet tot zelfreflectie. Verder gebeurt ook de meer inhoudelijke rapportering per deelcompetentie naar leerlingen en ouders toe weinig systematisch.

Er zijn geen specifieke afspraken met betrekking tot de verhouding tussen kennis, vaardigheden en attitudes binnen het geheel van de evaluatie. Toch bewaakt de vakgroep voldoende het competentiegericht karakter van de evaluatie. Op basis van de analyse van het aandeel bevraagde kennis bij toetsen ten opzichte van het aandeel bevraagde competenties bij opdrachten en projecten blijkt het cognitieve aspect niet al te sterk door te wegen en een duidelijk ondersteunende functie te hebben bij de competentieontwikkeling.

Bij de jaarresultaten van de leerlingen zijn er bijna elk schooljaar een aantal onvoldoendes. Deze sporen dan meestal duidelijk met de resultaten bij de andere vakken.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De vaak activerende lesaanpak door middel van toepassingen, opdrachten en projecten vormt een basis voor gedifferentieerde coaching en feedback. Hierdoor kan remediëring al voor een deel preventief gebeuren tijdens de lessen. De leraren ondersteunen het leerproces verder via toetsen en opdrachten. De leraren wijzen de leerlingen er vooraf op hoe zij de leerstof kunnen instuderen. Na de toetsen en opdrachten is er voldoende aandacht voor feedback. Via deze aanpak worden de leerlingen voldoende ondersteund om de verschillende competenties uit het leerplan onder de knie te krijgen. In het kader van een meer geleidelijke formatieve evaluatie laat de vakgroep - vooral bij de administratieve competenties - de grote toetsen nog onvoldoende voorafgaan door kleinere voorbereidende toetsen.

Indien er zich bij leerlingen duidelijke tekorten voordoen, beslissen de vakleraren zelf over bijkomende remediëring. De leraren maken hier duidelijk werk van, maar doordat het initiatief vaak nog sterk vanuit de leerlingen moet komen heeft de remediëring een soms wat te vrijblijvend karakter. De vakgroep zoekt nog naar een verdere optimalisering van de aanpak, onder meer via een systeem van hertoetsen.

De leraren stimuleren de leerlingen om het eigen leerproces in handen te leren nemen via verschillende opdrachten en projecten, waarbij er vaak veel ruimte en aandacht is voor zelfwerkzaamheid. Bij een aantal opdrachten en projecten stimuleren de leraren ook tot zelfreflectie en/of geeft men feedback op sociale en samenwerkingsvaardigheden. In het geheel van de lesaanpak is er een begin van aandacht voor het leren samenvatten.

Deskundigheidsbevordering

*Vorming
Overleg*

De leraren leveren inspanningen om de eigen deskundigheid te ontwikkelen en volgen nascholingen in het kader van het vernieuwde leerplan. De vakgroep heeft een aantal formele en tal van informele overlegmomenten waarop ze de planning en de realisatie van het leerplan diepgaand bespreken, materiaal uitwisselen en soms ook samen ontwikkelen. Mede in het kader van de uitdaging om de leerplanrealisatie en de evaluatie verder competentiegericht, procesgericht en transparanter uit te werken, is er dan ook een vraag vanuit de vakgroep naar vast ingeroosterde overlegmomenten. De vakgroep heeft contacten met de bedrijfswereld, verschillende organisaties in de gemeente Boom en de pedagogisch begeleider wat ten goede komt aan het verder verhogen van het competentiegerichte karakter van de leerplanrealisatie. In de vakgroep is er voldoende professionaliteit en engagement aanwezig om de in dit verslag genoemde uitdagingen aan te gaan.

4.1.1.3 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan D/2013/7841/061)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voor alle leerplancomponenten volledig en vrij evenwichtig aangeboden. De evaluatie is voldoende representatief. De materiële uitrusting beantwoordt nipt aan de vereisten van het leerplan. De leerlingen worden goed begeleid.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerplanrealisatie is behoorlijk en kent globaal genomen voor de negen algemene doelstellingen voldoende diepgang. De vakgroep heeft de verschillende leerplandoelstellingen geclusterd in een aantal componenten. Via een planningsdocument behoudt de vakgroep het overzicht op de component overschrijdende en op de component specifieke leerplandoelen.

Per component zijn de leerinhouden meestal voldoende afgestemd op kennis, vaardigheden en attitudes. De leraren vertrekken nog te veel vanuit kennis om te komen tot toepassingsgericht werken. Hierdoor gaan er kansen verloren om de algemene doelstellingen te bereiken via het uitvoeren van opdrachten, zoals gevraagd in het leerplan. In enkele componenten bieden de leraren via gerichte opdrachten en actuele artikels mogelijkheden aan tot verdieping. Een aanzienlijk deel van de leerplandoelstellingen krijgt binnen de projectwerking een vakoverschrijdende en toepassingsgerichte benadering.

Voor het aanbod met betrekking tot ‘binnen een welomschreven opdracht een maaltijd plannen, voorbereiden en bereiden’ lag, tot vorig schooljaar, de nadruk hoofdzakelijk op het bereiden van recepten volgens de instructies van de leraar. Sinds dit schooljaar krijgt deze doelstelling een meer toereikende invulling. Er gaat voldoende aandacht naar voedingsvoorlichting, het afwegen – meten en schatten van ingrediënten naast het bereiden van maaltijden. Ook bieden de leraren meermaals kansen aan tot reflecteren via zelf- en peerevaluatie. Niettegenstaande de positieve evolutie worden er nog oefenkansen gemist. Onder meer met betrekking tot de doelstellingen rond een maaltijd samenstellen, aankopen doen en opbergen en bewaren van voeding.

In functie van het ‘oriënteren op beroepen binnen de directe en indirecte zorg en studiekeuze’ organiseert de school op het einde van de tweede graad een inleefweek waarbij de leerlingen kunnen kennismaken met een aantal aspecten van het werkveld en de verschillende doelgroepen. Dit project vormt een belangrijke meerwaarde voor het geheel. Toch blijft de kans om vroeger in de opleiding te starten met het werken rond deze doelstellingen gedeeltelijk liggen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

Het soms versnipperd opsplitsen van sommige componenten in het uurrooster heeft een nadelige invloed op het efficiënt benutten van de lestijden en op de samenhang van het curriculum. Deze werkwijze komt het geïntegreerd en ervaringsgericht werken niet ten goede.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Voor het realiseren van het specifieke gedeelte van Verzorging-voeding beschikken de leraren over voldoende leermiddelen. De lokalen daarentegen zijn onvoldoende ruim in functie van actieve werkvormen en gedifferentieerd werken. Ook het inrichten tot een stimulerende leeromgeving wordt hierdoor beperkt. Waar dataprojectie ter beschikking is, zetten de leraren die functioneel in. Voor het opzoeken en verwerken van informatie kan gebruikgemaakt worden van een computerlokaal dat vooraf dient gereserveerd te worden. De mogelijkheden tot ICT-integratie blijven echter beperkt.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De leerlingenevaluatie is over het algemeen voldoende kwaliteitsvol. De vakgroep is nog zoekende naar een evaluatiesysteem dat nauwer aansluit bij het geïntegreerd en competentiegericht karakter van het leerplan. Zo maken de leraren momenteel werk van duidelijke evaluatiecriteria. Dit is vooral nodig om de vaardigheden op een transparante en gelijkgerichte manier te evalueren gedurende de lessen.

Componentafhankelijk maken de leraren gebruik van evaluatie via dagelijks werk en examens of van permanente evaluatie. Vakgebonden attitudes worden meegenomen in de evaluatiepraktijk. Een aantal toetsen en examens vertoont nog te veel reproductieve vragen en de puntenverdeling is niet steeds evenwichtig ten aanzien van de te bereiken doelstellingen. Anderzijds is er een evolutie merkbaar naar inzichtelijke en uitdagende vragen die uitgaan van een realiteitsgerichte context. Er is groeiende aandacht voor reflectie en zelfevaluatie. Het blijft een opdracht voor de vakgroep om zowel voor het dagelijks werk als voor permanente evaluatie voldoende gewicht te leggen op vaardigheden naast kennis, attitudes en het opvolgen van klasafspraken.

Bij de projectwerking gebruikt de vakgroep een instrument voor zelfevaluatie naast de leraargestuurde evaluatie. De evaluatie van de meer theoretische leerinhouden verloopt nog vrij traditioneel via toetsen en taken.

De leraren zetten de resultaten per component om tot een cijfer op het rapport en voorzien dit slechts beperkt van commentaar. Hierbij gaat er onvoldoende aandacht naar proceselementen en remediëringsinitiatieven. Dit systeem maakt de beoordeling minder transparant voor leerlingen en ouders.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Een positief en veilig leerklimaat stimuleert de betrokkenheid van de leerlingen. Het onderwijs- en leerproces wordt doorgaans goed afgestemd op de beginsituatie en de leefwereld van de heterogene leerlingenpopulatie. De lessen verlopen hoofdzakelijk leraargestuurd waardoor er kansen verloren gaan op het vlak van het ervaringsgericht- en zelfontwikkeld leren.

De leraren maken voor de meeste componenten gebruik van leerboeken die mondjesmaat worden aangevuld met zelfontwikkeld materiaal. De degelijk uitgewerkte projectbundels in het tweede jaar van de tweede graad zijn goed aangepast aan de doelgroep en het leerplan.

De leraren besteden aandacht aan de ontwikkeling van leerstrategieën via het werken met presentaties en samenvattingen. De leerlingen weten wat ze moeten kennen en kunnen. De meeste leraren geven leerstofoverzichten en oefenvragen ter voorbereiding van de examens. De ontwikkeling van zelfredzaamheid wordt meestal gestimuleerd maar hier is nog ruimte tot verbetering.

De leraren bieden voldoende sturing tijdens het uitvoeren van oefeningen en opdrachten. Beeldmateriaal en studiebezoeken ondersteunen het bereiken van de leerplandoelstellingen en competenties. Leerlingen met zwakkere resultaten kunnen rekenen op individuele begeleiding en remediëring. Er is aandacht voor Nederlands als instructietaal.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroep heeft zowel formeel als informeel op regelmatige basis overleg. De leraren hebben reeds veel werk gemaakt van het geïntegreerd werken.

Vertrekken van praktijkgerichte ervaringen in de lessen, vormen nog een uitdaging voor de toekomst.

De leraren nemen geregeld deel aan initiatieven die hun professionaliteit verhogen. Nascholing wordt ondersteund door de directie. De nascholingen omtrent het invoeren van de geïntegreerde leerplannen werden gevolgd en intern doorgegeven. De professionele betrokkenheid van alle teamleden vormt een sterke basis voor het wegwerken van de werkpunten en het verder bijsturen van de studierichting.

4.1.1.4 Project algemene vakken in bso derde graad in de studierichting Verkoop (leerplan D/2012/7841/026)

Voldoet niet

De school kan niet aantonen dat de leerplandoelstellingen of eindtermen in voldoende mate worden gerealiseerd. Door uitzonderlijke omstandigheden, bij gebrek aan voldoende gegevens over het aangeboden curriculum en bij gebrek aan evaluatiegegevens kan de school niet hardmaken dat de leerplanrealisatie voldoet noch dat de leerlingenevaluatie in voldoende mate is afgestemd op de aangeboden leerplandoelstellingen of eindtermen.

4.1.1.5 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (D/2012/78401/066)

Voldoet

De leerplandoelstellingen komen op een evenwichtige wijze en met voldoende diepgang aan bod. De leerlingenevaluatie is voldoende valide. De leerbegeleiding ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De school realiseert de leerplandoelstellingen voor expressie en huishoudkunde vanuit de werkvorm 'integrale opdrachten' (IO). Voor de invulling van de opdrachten vertrekken de leraren vanuit een thema en maken zij een koppeling met de leerplandoelstellingen. De verschillende opdrachten per thema staan in functie van de vier competenties die het leerplan aangeeft en richten zich op de realisatie van de leerplandoelstellingen. Bij de uitwerking van de opdrachten en lesinhouden heeft de vakgroep voldoende aandacht voor de ondersteunende functie vanuit de vakken sociale wetenschappen en natuurwetenschappen. De leerlijnen binnen de IO's maken nog te weinig deel uit van graadoverstijgend overleg. Hiervan getuigen sommige documenten, resultaten en reacties van leerlingen bij de overgang naar de derde graad.

Voor huishoudkunde komen de verschillende leerplandoelstellingen meestal evenwichtig aan bod. Er is echter nog veel marge bij de groeiende evolutie van het bereiden van maaltijden naar het gericht toepassen van een aantal vaardigheden en de wetenschappelijke onderbouwing van deze toepassingen. Ook gaat er nog te weinig aandacht naar het samenstellen van voeding aangepast aan een doelgroep en context, de keuze van een passend product verantwoorden (cultureel, ethisch, economisch, ...), de betekenis van etiketten op verpakkingen toelichten.

De documenten van het huidige schooljaar tonen een mooie vooruitgang in het aanbod voor expressie. De gerealiseerde opdrachten getuigen dan ook van een ruimere context en een meer gerichte aanpak, wat de garantie biedt tot het realiseren van de leerplandoelstellingen expressie.

Voor het vak natuurwetenschappen bereiken de leerlingen de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De meeste leerplandoelstellingen worden aangeboden. Door lesuitval en personeelsswissels kwamen de leerplandoelstellingen vorig schooljaar evenwel niet evenwichtig aan bod. Laboratoriumoefeningen komen aan bod maar niet voldoende. De twintig lesuren die het leerplan jaarlijks oplegt, werden vorig jaar niet bereikt maar er is een positieve evolutie. De aangeboden praktische vaardigheden zijn kwaliteitsvol maar de samenhang met het theoretisch deel is niet altijd optimaal. Binnen de werkvorm IO worden uitbreidingen van de leerplandoelstellingen voor natuurwetenschappen aangeboden.

De leerplanrealisatie voor opvoedkunde is nagenoeg volledig en meestal met voldoende evenwicht en diepgang aangeboden. De leerlingen krijgen kansen om de aangeboden begrippen, kaders en modellen te toetsen aan casussen en voorbeelden. Uitdagende en complexe (onderzoeks)opdrachten en oefeningen om de leerinhouden te verwerken en ze verder uit te diepen komen veeleer aan bod binnen de IO's.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school stelt verspreid over de campus een aantal lokalen ter beschikking voor de vakken binnen de IO's. Deze lokalen zijn niet altijd voldoende polyvalent zoals gevraagd in het leerplan. Voor opvoedkunde maken de leraren gebruik van een gewoon leslokaal dat niet ruim genoeg is bij actieve werkvormen en bewegingsactiviteiten. Audiovisuele apparatuur, digitale en analoge informatiebronnen zijn in deze lokalen onvoldoende beschikbaar. De minimale materiële vereisten voor ICT in huishoudkunde zijn in onvoldoende mate aanwezig.

De school beschikt over voldoende infrastructuur en leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen voor natuurwetenschappen. De lokalen zijn uitgerust met een computer met internetverbinding en beamer en zijn aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal. De infrastructuur en de leermiddelen voor de realisatie van de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen zijn aanwezig. De wetenschapslaboratoria bieden mogelijkheden voor actief onderwijs. De school zet het aanwezige didactisch materiaal en de beschikbare uitrusting efficiënt in met het oog op de realisatie van de leerplandoelstellingen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Waar er in het verleden vooral aandacht ging naar het evalueren van de vier competenties binnen de IO, maakt de vakgroep sinds dit schooljaar werk van een aangepast evaluatiesysteem waarin er ook voldoende aandacht gaat naar de leerplandoelstellingen van huishoudkunde en expressie. Zo zijn er reeds voor een aantal opdrachten duidelijke evaluatiecriteria uitgewerkt. De meeste opdrachten zijn voorzien van een zelfevaluatie en worden aangevuld met feedback van de leraar. De behaalde resultaten voor expressie en voeding zijn enkel zichtbaar via de documenten per themabundel. Op het rapport komt een cijfer per IO waardoor het rapport minder transparant is voor ouders.

Voor natuurwetenschappen is de evaluatie voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De bevraging is representatief voor de leerinhouden. De vraagstelling gebeurt evenwichtig over de verschillende leerinhouden. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen. De evaluatie van laboratoriumoefeningen komt eveneens aan bod maar is soms nog onvoldoende gericht op de praktische vaardigheden. De evaluatiecriteria zijn helder.

De leerlingenevaluatie voor opvoedkunde voldoet. Voor een aantal toetsen en examens beantwoordt de vraagstelling niet altijd aan de leerplandoelstellingen. Er is een positieve evolutie merkbaar naar een meer gevarieerde en leerplangerichte vraagstelling.

De geïntegreerde proef is een langlopend project waarvoor de opdrachten vanuit de verschillende componenten hun invulling krijgen. De leerlingen maken gebruik van een portfolio wat een transparant overzicht geeft op het proces, de zelf- en peerevaluatie en de gemaakte remediëringen. Voor de beoordeling heeft de vakgroep twee losstaande momenten gepland, een voor het beoordelen van de doelstellingen rond huishoudkunde en expressie op uitvoeringsniveau en een voor de beoordeling van het schriftelijke deel en de presentatie ervan. Hierdoor mist de geïntegreerde proef gedeeltelijk haar vakoverschrijdend doel voor de eindbeoordeling van de leerling. De vakgroep is zich bewust van een aantal knelpunten en werkt samen met de pedagogische begeleiding om deze bij te sturen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het lerarenteam begeleidt en coacht de leerlingen met zorg. De leerlingen worden goed ondersteund, aangemoedigd en gewaardeerd. Er is aandacht voor leerbegeleiding en studieoriëntering. Vooral binnen IO krijgen leerlingen de kans om op eigen tempo en onder continue begeleiding te werken. Algemeen genomen maken de leraren nog te weinig gebruik van activerende werkvormen. Dit is te wijten aan de te krappe klasruimte. De veeleer traditionele aanpak bij het aanbrenge van nieuwe leerinhouden en de klassikale verwerking van het lesmateriaal in sommige lessen, stimuleren onvoldoende het observerend en experimenterend onderzoeken en het probleemoplossend denken bij de leerlingen. Tijdens de lessen die plaatsvinden in het informaticalokaal worden de leerlingen via ICT-opdrachten aangezet tot zelfstandig en coöperatief leren.

Een krachtige leeromgeving voor opvoedkunde ontbreekt doordat de school niet beschikt over specifieke vaklokalen (zie uitrusting).

Deskundigheidsbevordering De grote betrokkenheid van het team, een gezonde dosis zelfkritisch vermogen, nascholing en overleg met de pedagogische begeleiding zorgen voor dynamiek en ontwikkeling. Er stellen zich evenwel nog een aantal uitdagingen. De verdere uitwerking en afstemming van de vakken van het specifiek gedeelte op een schooleigen en leerplangerichte visie. Ook de samenhang tussen de tweede en de derde graad op het vlak van leerlijnen, studiemateriaal en evaluatiepraktijk vraagt nog aandacht.

Overleg
Vorming

Het goed georganiseerde intern overleg voor natuurwetenschappen draagt bij tot een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen. De school houdt rekening met de vastgestelde tekorten. Er is niet altijd een duidelijk beeld van de kostprijs en de zekerheid over het vereiste budget. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt.

De werkwijze van de school geeft aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne concluderen we hetzelfde.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat de meeste locaties comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. In een aantal lokalen is de akoestiek slecht door weergalm. De nagalm stoort hier de verstaanbaarheid. De lokalen onder de sportzaal in de A-blok zijn minder geschikt tijdens de sportlessen omwille van geluidshinder en storende trillingen. De directie houdt hier evenwel rekening mee bij het opstellen van de lesroosters. In verschillende lokalen en gangen zijn de TL-lamparmaturen niet afgeschermd.

Er zijn voldoende toiletten. De toiletten voor meisjes en jongens zijn gescheiden. Er is op de verschillende vestigingsplaatsen een register met de interventies in het kader van de eerste hulp.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	neen
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	neen
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft een brede visie op leerbegeleiding. Ze biedt een gestructureerde leerlingenbegeleiding aan. Leerlingen met specifieke noden, vragen en problemen kunnen terecht bij de vakleraren en de leerlingenbegeleiders in de gekende 'blauwe deur'. Samen met de ouders en het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) werkt de school een begeleidingstraject uit om de leerwinst te verhogen en om leeruitval te voorkomen. Er is overdracht van informatie en overleg met de leerlingenbegeleiders van de middenschool.

De aandacht gaat vooral naar schoolloopbaanbegeleiding (leren kiezen), leren leren en psychisch en sociaal functioneren (leren leven).

In het kader van het M-decreet gebruikt de school het zorgcontinuüm als denkkader voor de samenwerking tussen de verschillende actoren. De verschillende fases van de zorg zijn trapsgewijs: een brede basiszorg voor alle leerlingen, een verhoogde zorg voor leerlingen met extra ondersteuningsnoden en een uitbreiding van zorg voor leerlingen met ondersteuning door het CLB. Zelden hebben leerlingen een individueel aangepast curriculum.

In de leerbegeleiding maakt de school gebruik van extra middelen, zoals sticordimaatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren, dispensereren) of GON-begeleiding (geïntegreerd onderwijs).

De school werkt nauw samen met het CLB en leerlingen die een uitgebreide zorg nodig hebben, worden doorverwezen naar externe diensten.

De school streeft er ook naar om dit zorgbeleid in nauwe samenwerking met de ouders te realiseren.

Ondersteuning Leerlingen met ernstige tekorten krijgen een studiebegeleidingsplan waarbij de vak- en klasleraar en de leerlingenbegeleider de leeractiviteiten nauwgezet opvolgen. Vanuit de GOK-werking worden remediëringslessen structureel ingebouwd (bijvoorbeeld voor wiskunde tweede graad). Door heel wat leraren worden inspanningen geleverd om de leerlingen (ook naschools) te ondersteunen met referentiekaders zoals oefenplatforms, leerstofoverzichten, studietips, schrijfkaders e.d.

Leden van het zorgteam volgen de klassenraden op. De klassenraad geeft de leerlingen de nodige feedback voor het verbeteren van hun studiehouding of start een individueel handelingsplan, begeleid door het zorgteam.

Het beleid faciliteert de leerzorg niet altijd met de nodige leermiddelen. De school stelt multimediamateriaal ter beschikking van de leraren, maar die zijn niet altijd ter beschikking.

Heel wat leraren trachten een krachtige leeromgeving te creëren door gevarieerde en activerende werkvormen te gebruiken. De leraren differentiëren vooral in niveau en minder in tempo. Er zijn voorbeelden van goede praktijk rond aangepaste en activerende werkvormen.

Tijdens de examenperiode kunnen leerlingen die nood hebben aan extra begeleiding en opvolging terecht in de zorgklas. De beslissing om een leerling in de zorgklas toe te laten wordt steeds in overleg met de leerling, de leraren, de leerlingenbegeleiding, de ouders en de directie genomen.

Elke leerling wordt digitaal nauwkeurig opgevolgd.

Doeltreffendheid De curatieve leerbegeleiding is sterk. Leerlingen met zwakke resultaten worden besproken tijdens de begeleidende klassenraad en krijgen aangepaste hulp of een individueel handelingsplan. Op aanraden van de klassenraad start de leerbegeleider of de vakleraar een individuele opvolging van een leerling met studiemoeilijkheden voor een of meer vakken. De verwachtingen rond vorm en tijdsduur van de begeleidingsinitiatieven zijn duidelijk voor elk vak. Tijdens de verschillende klassenraden wordt de inzet en de evolutie van de leerling geëvalueerd en opgevolgd.

De preventieve leerbegeleiding is in de meeste gevallen goed. Het leren leren is geïntegreerd in de meeste vakken. Het inzicht in het individuele leerproces (leerstijlen, transfer strategieën e.d.) is tijdens de lessen voor een aantal vakken onvoldoende transparant.

De samenwerking met de GON-begeleiders verloopt vlot.

De school heeft haar visie op het talenbeleid vertaald naar concrete doelen, afgestemd op de noden van haar leerlingen, leraren en het beleid. Het schoolteam detecteert de talige noden van de tweede graad op basis van de resultaten van de vorige jaren en op basis van een eventuele taalscreening via peilingstoetsen lezen, schooltaal en spelling. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven, biedt de school deze leerlingen een wekelijks uur remediëring Nederlands aan. De meeste vakgroepen zorgen ervoor dat het lesmateriaal en de evaluatiepraktijk qua taal voldoende afgestemd zijn op het talige niveau van de leerlingen. De leraren besteden tijdens de lessen voldoende aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. Recent neemt de school het competentieleren op. Een aantal vakgroepen van vakken waarin tekstverwerking op de verschillende niveaus een belangrijke rol speelt (Nederlands, Frans, Engels, Duits, economie, gedrags- en cultuurwetenschappen, sociale wetenschappen en geschiedenis) worden dit schooljaar bevraagd. Leerlingen krijgen overwegend voldoende taalsteun. In de meeste vakken zijn werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen goed ingeburgerd. De school neemt initiatieven inzake professionalisering rond talenbeleid.

De school evalueert de kwaliteit van de organisatie en de uitvoering van het talenbeleid jaarlijks en stuurt bij waar nodig.

Ontwikkeling De nascholing rond leerbegeleiding richt zich op de professionalisering van de leerbegeleiders. Prioriteiten voor dit schooljaar zijn flexibele leertrajecten, handelingsgericht werken en het M-decreet.

De cel leerbegeleiding is zich bewust van de nood aan betrokkenheid van het volledige team om schoolbreed vorderingen te maken. De samenwerking met experts wordt zeer gewaardeerd.

Het aantal leerlingen met sticordimaatregelen neemt toe. Dit heeft het zorgteam er toe aangezet om maatregelen te nemen.

De school werkt actief samen met het CLB in de fase van verhoogde zorg. Ze doet echter geen beroep op het CLB om haar leerbegeleiding op leraar- en vakgroepniveau te versterken. De GON-begeleiders werken hoofdzakelijk op leerling- en leraarniveau en zelden op schoolniveau.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het Onze-Lieve-Vrouwinstituut Boom bestaat administratief uit twee aparte scholen met een eigen schoolnummer, enerzijds het aso-gedeelte en anderzijds het tso-bso-gedeelte. Het schoolbestuur en het directieteam van beide scholen streven naar een ééngemaakte en gelijkgerichte werking voor beide scholen. De directies van de middenschool Boom en de basisscholen “de Reuzenboom” en “de Kade” vervolledigen het directieteam in het kader van een schooloverstijgend beleid. Zij krijgen ondersteuning van graadcoördinatoren en een beleidsondersteuner van wie de taakinvulling zich grotendeels situeert op uitvoerend vlak. Op campus Bassinstraat wordt de directie versterkt met een adjunct-directeur. Het toekomstig verlies van twee directiefuncties door een daling van het leerlingenaantal zet de school aan tot een interne herstructurering. Dit uit zich in een verschuiving van het beleid per onderwijsvorm naar een beleidsstructuur per graad. De school ontwikkelt een strategisch plan in samenwerking met een extern marketingbureau om de leerlingendaling te compenseren via gestructureerde werving. De samenwerking binnen de scholengemeenschap op verschillende domeinen biedt een brede ondersteuning voor de school.

De beleidsvisie wordt verder organisatorisch uitgewerkt in talrijke thematische werkgroepen waarvan de personeelsleden op vrijwillige basis deel uitmaken. De school verwacht van de personeelsleden een actieve inbreng in de vakgroepwerking. Het directieteam heeft het aantal overlegmomenten formeel vastgelegd en reikt telkens een relevante agenda aan de vakgroepen aan. Het wil op deze wijze de vakgroepen aanzetten tot autonoom hun leerplanrealisatie te bewaken, te reflecteren over hun pedagogisch-didactisch handelen en zelf verbeterpunten naar voor te schuiven. Deze aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen gebeurt momenteel echter nog te algemeen en vrijblijvend om een voldoende antwoord te kunnen bieden op een aantal werkpunten.

Visieontwikkeling De school wil met opvoedend onderwijs op christelijk-gelovige basis aan elke leerling een kwaliteitsvolle vorming bieden, dit door het werken aan zelfverwezenlijking en het stimuleren van individuele initiatieven, vaardigheden en creativiteit. Ze communiceert over haar pedagogisch project in verschillende beleidsdocumenten en in het schoolreglement. De schoolvisie wordt in het schoolontwikkelingsplan vertaald in strategische en operationele doelen, die leiden tot jaaractieplannen met een tijdpad, evaluaties en bijsturingen. Op het vlak van de schoolinfrastructuur is er een strategisch beleidsplan op lange termijn opgesteld waarin de vernieuwing en samensmelting van de schoolcampussen aandacht krijgen. De school werkt aan een optimale overgang naar en doorstroming vanuit de middenschool, dit eerste in nauw overleg met een aantal basisscholen. De school gebruikt de pedagogische studiedagen, personeelsvergaderingen en vakgroepwerking om visie te ontwikkelen. De klemtoon bij deze visieontwikkeling ligt echter te weinig op de onderwijskundige kernprocessen.

Uit de vakdoorlichtingen en het onderzoek naar de beleidsprocessen blijkt dat de visieontwikkeling rond onder meer onderzoekscompetentie, activerende en competentiegerichtte werkvormen, evaluatiepraktijk en remediëring nog te leraar- en vakgroepafhankelijk is. Het professionaliseringsbeleid is onvoldoende gericht op het actualiseren, uitbreiden en verdiepen van de deskundigheid binnen elke vakgroep om deze werkpunten doelmatig te kunnen aanpakken.

Besluitvorming De participatieorganen zijn conform de wetgeving samengesteld en functioneren volgens de hen toegekende bevoegdheden. Het directieteam laat zich bij haar besluitvorming inspireren door de vak- en werkgroepen en streeft hierbij een betrokken leiderschap na. Uit de verslagen blijkt een groot engagement van alle participanten. Verschillende thematische werkgroepen en denktanks fungeren als klankbord voor meerdere aspecten van de schoolwerking. Deze agenderen vooral punten van praktische en organisatorische aard waarbij impact op de onderwijskundige kernprocessen beperkt is. Naast een actieve lerarenraad is er een dynamische leerlingenraad per leerjaar die ondersteund wordt met een systeem van coaches. De oudervereniging werkt campusoverkoepelend.

Het directieteam hecht belang aan goede communicatie en uit dit door initiatieven zoals een nieuwsbrief, een wekelijks communicatiemoment op school. De meeste communicatie verloopt grotendeels via digitale weg.

Kwaliteitszorg Op basis van een bevraging bij een brede groep stakeholders heeft de school haar sterktes en zwaktes op schoolniveau in kaart gebracht. Deze analyse leidt tot concrete verbeteracties die opgenomen zijn binnen het jaaractieplan van de school. Beleidsmatig is er veel aandacht voor kwaliteitszorg. Dit vertaalt zich in een uitgewerkt schoolwerkplan/beleidsplan/jaaractieplan, dat tot stand komt binnen een cyclische kwaliteitszorg.

De school hanteert een kwaliteitscirkel voor het systematisch verbeteren van haar kwaliteit en stelt zich open voor externe beoordeling en feedback. Een uitdaging is om binnen een getrappt systeem van overleg en uitvoering alle personeelsleden, overlegorganen en vakgroepen te betrekken.

De school doet structureel en thematisch aan zelfevaluatie op schoolniveau en organiseert collegiale visitaties binnen verschillende domeinen. Ze verzamelt en analyseert gegevens over de beginsituatie van haar leerlingen, de leerprestaties, de leerlingenstromen en de resultaten in het vervolgonderwijs. De schoolwerking wordt geëvalueerd binnen het directieteam, in de participatieorganen en tijdens bevestigingen bij personeel. Bijkomend wil de directie de aandacht voor kwaliteitszorg transfereren naar en integreren binnen de vakgroepwerking. Dit concretiseert het directieteam door beurtelings binnen een aantal vakgroepen een kwaliteitstraject op te zetten. Dit kwaliteitsdenken vindt echter niet automatisch ingang in alle vakgroepen. Hierdoor blijft het uitwisselen van interne expertise nog te beperkt. De individuele leraren streven weliswaar naar kwaliteitsvol onderwijs, maar ze delen hun competenties te weinig in de nochtans collegiale schoolcultuur.

Deliberatie Het inspectieteam is van oordeel dat het beleidsvoerend vermogen in de school voldoende sterk is om het tekort voor project algemene vakken adequaat bij te sturen. Dit tekort wordt daarom niet opgenomen in het advies.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De brede zorg voor de leerlingen.
- De aandacht voor de brede en vakoverschrijdende vorming van de leerlingen.
- De inzet en het engagement van het schoolteam.
- De initiatieven om campusoverstijgende samenwerking te stimuleren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor een gedragen schoolproject.
- Het betrokken leiderschap.
- De aandacht voor interne kwaliteitszorg op schoolniveau.
- Het stimuleren van de vakgroepwerking.
- Het overleg en de wederzijdse informatiestroom tussen middenschool en bovenbouw.
- De beleidsondersteuning door het middenkader.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen 'socio-economische samenleving'.
- De infrastructurele en materiële voorzieningen voor een aantal vakken en studierichtingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de professionalisering op de onderwijskundige kernprocessen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De pedagogisch-didactische aansturing van de vakgroepwerking.
- De visieontwikkeling rond de onderwijskundige kernprocessen.
- Het systematisch bewaken van de leerplanrealisatie.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor project algemene vakken in bso derde graad in de studierichting Verkoop. (wordt niet opgevolgd)

Wat betreft de regelgeving

- De opname van de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's binnen het schoolreglement (wordt niet opgevolgd)

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ludo POTTIER de inspecteur-verslaggever	L. VAN ZWYNSVOORDE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	